

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

28.03.2022

Programma Nr. 5-03/10/2022

**ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu ieguvei dolomīta atradnes
“Birži – Miķelāni” iecirknī “Dzīles”, Salas pagastā, Jēkabpils novadā**

Derīga līdz 2027. gada 28. martam.

Programma izdota sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “JĒKABPILS DOLOMĪTS”, reģistrācijas numurs 45403014802 juridiskā adrese: “Dzīles”, Salas pagasts, Jēkabpils novads¹, LV-5230, elektroniskā adrese: j.dolomits@inbox.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta 1.¹ daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV. nodaļas prasībām, pamatojoties uz Ierosinātājas 2022. gada 14. februāra iesniegumu, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) veikšanai, un 2022. gada 11. un 14. februārī iesniegtajiem IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāliem, kā arī ņemot vērā sabiedrības izteikto viedokli par paredzēto darbību. Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. Birojs ar 2021. gada 21. jūlija lēmumu Nr. 5-02/16 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02/16) piemēroja IVN procedūru Ierosinātājas paredzētajai darbībai – derīgo izrakteņu ieguvei dolomīta atradnē “Birži – Miķelāni”, iecirknī “Dzīles” (zemes vienībā ar kadastra numuru 5686 009 0037 (kadastra apzīmējumi 5686 009 0037, 5686 009 0416, 5686 009 0423, 5686 009 0424, 5686 009 0271, 5686 009 0306)) Salas pagastā, Jēkabpils novadā (turpmāk – Paredzētā darbība). Lai gan izdodot Lēmumu Nr. 5-02/16 konstatēts, ka Paredzētā darbība daļēji jau ir uzsākta, Birojs piemēroja Paredzētajai darbībai IVN procedūru, ar kuru, tostarp arī atpakaļ vērsti, Paredzētās darbības ietvaros jānovērtē esošais vides stāvoklis un ietekmes, kas iestājušās, veicot darbību bez IVN. Tādejādi IVN uzdevums daļēji ir arī novērtēt jau Atradnes teritorijā, kas ir ārpus derīgo izrakteņu ieguves projektā noteiktā izstrādes laukuma ar

¹ Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam no 2021. gada 1. jūlija Salas novads iekļauts Jēkabpils novada administratīvajā teritorijā.

platību 24,59 robežas, uzsāktu dolomīta ieguves darbu radīto ietekmi uz vidi. Līdz ar to, balstoties Dienesta sniegto informāciju, Biroja Lēmumā Nr. 5-02/16 nolemto un ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā² nolemto, izstrādājot IVN ziņojumu, tas ir jāpapildina un tajā kā *ex post* komponente ir jāietver vērtējums par Atradnes teritorijā, kas ir ārpus derīgo izrakteņu ieguves projektā noteiktā izstrādes laukuma, uzsāktajiem un līdz šim veiktajiem ieguves darbiem, vadoties no Novērtējuma likumā, Noteikumos Nr. 18 un šajā Programmā noteiktajām novērtēšanas prasībām, tostarp sniedzot informāciju par ieguvei sagatavoto platību, veikto ieguves platību un ieguves apjomu, kā arī novērtējot kāda ietekme ir radīta, veicot šo ieguvi, tostarp ieguvi veicot zem gruntsūdens līmeņa, kā rezultātā Atradnes teritorijā palielinājusies/no jauna izveidojusies ūdenstilpe.

2. IVN objekts ir derīgo izrakteņu (smilts un dolomīta) ieguve derīgo izrakteņu atradnes “*Birži Miķelāni*” (turpmāk - Atradnes) iecirknī “*Dzīles*” kopumā 38,05 ha lielā platībā un produkcijas (dolomīta šķembu) ražošana zemes vienībā ar kadastra numuru 5686 009 0037 (kadastra apzīmējumi 5686 009 0037, 5686 009 0416, 5686 009 0423, 5686 009424, 5686 009 0271, 5686 009 0306) (turpmāk - Īpašumi), Salas pagastā, Jēkabpils novadā (turpmāk kopā arī – Darbības vieta). Atradni veido divi iecirkņi - 2006. gada izpētes laukums un 2009. gada izpētes 1. un 2. laukums. Atradnes kopējā platība ir 38,05 ha, kas atbilst kopējai platībai, kādā plānots realizēt Paredzēto darbību. Saskaņā ar Birojā iesniegtajā zemes dzīļu izmantošanas licencē Nr. CS14ZD0562³ (turpmāk – Licence Nr. CS14ZD0562) norādīto informāciju Atradnes iecirknī “*Dzīles*” 38,05 ha platībā akceptēti 2345,5 tūkst. m³ izpētītie dolomīta A kategorijas krājumi, bet derīgā slāņa segkārtā – 22,46 ha platībā 54,7 tūkst. m³ N kategorijas smilts krājumi un 78,0 tūkst. m³ N kategorijas smilts-grants krājumi, bet 35,92 ha platībā 365,6 tūkst. m³ N kategorijas mālsmilts un smilšmāla krājumi.
3. Par dolomīta ieguvi Atradnes 2006. gada izpētes laukumā 15,6 ha platībā Birojs 2007. gada 31. oktobrī izdeva Atzinumu Nr. 12 “*Par dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē “Birži - Miķelāni” ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu*” (turpmāk – Atzinums Nr. 12). Saskaņā ar Atzinumu Nr. 12 dolomīta ieguvi bija paredzēts veikt Darbības vietas teritorijā ietilpstošajās zemes vienībās ar kadastra apzīmējumiem 5686 009 0037 un 5686 009 0271. Savukārt Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālā vides pārvalde (turpmāk – Dienests)⁴ 2010. gadā 23. septembrī izdeva Ierosinātajai tehniskos noteikumus Nr. DA10TN205 derīgo izrakteņu ieguvei Atradnē paplašinātajā platībā, kas nepārsniedz 24,59 ha (turpmāk – Tehniskie noteikumi Nr. DA10TN205) jeb Novērtējuma likuma 1. pielikuma 25. punktā noteikto platību derīgo izrakteņu ieguvei. Tādejādi saskaņā ar Ierosinātajas sniegto informāciju derīgo izrakteņu ieguve Atradnes teritorijā tiek veikta kopš 2010. gada.
4. Vienlaikus norādāms, ka Dienests ar 2021. gada 10. maija vēstuli Nr. 12.10/984/DA/2021 “*Par viedokļa sniegšanu*” (turpmāk – Dienesta Vēstule Nr. 12.10/984/DA/2021) informēja Biroju arī par Dienesta konstatēto, proti, ka Ierosinātajā dolomīta ieguvi Atradnē veic neatbilstoši derīgo izrakteņu ieguves projektam un neievērojot projektā noteiktās izstrādes laukuma robežas (24,59 ha), tādējādi patvaļīgi uzsākti un turpinās dolomīta ieguves darbi platībā, kas pārsniedz Novērtējuma likuma 1. pielikuma 25. punktā noteikto platību un platību kādā derīgo izrakteņu ieguve bija pieļaujama saskaņā ar Atzinumu Nr. 12 un Tehniskajiem noteikumiem Nr. DA10TN205. Tādejādi Dienests uzsācis administratīvā pārkāpuma procesu par darbības veikšanu bez ietekmes uz vidi novērtējuma un par zemes dzīļu izmantošanu, neievērojot derīgo izrakteņu ieguves prasības. Dienesta Vēstulē Nr. 12.10/984/DA/2021 arī norādīts, ka dolomīta ieguve Atradnē tiek veikta gan virs, gan

² Lieta C-201/01.

³ Dienests Ierosinātajai uz laiku līdz 2035. gada 6. oktobrim ir izsniedzis zemes dzīļu izmantošanas licenci Nr. CS14ZD0562 dolomīta ieguvei Atradnē platībā līdz 24,59 ha.

⁴ Kopš 2021. gada 1. jūlija, apvienojot Valsts vides dienesta Daugavpils un Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes, izveidota Latgales reģionālā vides pārvalde.

zem gruntsūdeņu līmeņa, iegūtais dolomīts tiek drupināts, šķirots un skalots, savukārt ūdens novadīšana no Atradnes teritorijas netiek veikta.

5. Derīgo izrakteņu ieguvu plānots veikt ar atklāto derīgo izrakteņu izstrādes paņēmieni. Saskaņā ar Ierosinātās sniegto informāciju IVN gaitā plānots izvērtēt vairākas dolomīta ieguves tehnoloģiju alternatīvas, proti, dolomīta slāņkopas irdināšanu ar ekskavatoru vai hidrociirtni bez gruntsūdens līmeņa pazemināšana un ūdens atsūkņēšanas; dolomīta slāņkopas irdināšanu ar ekskavatoru vai hidrociirtni ar gruntsūdens līmeņa pazemināšana un ūdens atsūkņēšanas; dolomīta slāņkopas irdināšanu ar ekskavatoru vai hidrociirtni bez gruntsūdens līmeņa pazemināšana, bet ar virsūdens (palu, lietus) ūdens atsūkņēšanu. Atbilstoši Ierosinātās sniegtajai informācijai dolomīta ieguvē nav paredzēts pielietot spridzināšanas metodi. Saskaņā ar Ierosinātās sniegto informāciju, karjera teritorijā jau ir izveidojusies dīķu sistēma. Darbības vietā plānota iegūtā materiāla pārstrāde jeb produkcijas (galvenokārt dolomīta šķembu) ražošana un gatavās produkcijas uzglabāšana. Gatavo produkciju paredzēts realizēt pēc pieprasījuma. No Ierosinātās sniegtās informācijas izriet, ka gan dolomīta ieguve, gan gatavās produkcijas izvešana paredzēta darba dienās visa gada garumā.
6. Darbības vieta atrodas ~600 m uz D no apdzīvotas vietas (ciema) Birži, tās apkārtnē, tai skatā tiešā tuvumā, atrodas arī vairākas viensētas.
7. Piekļuvi Atradnei iespējams nodrošināt pa valsts reģionālajiem autoceļiem P75 *Jēkabpils-Lietuvas robeža (Nereta)* (turpmāk – Autoceļš P75), kas atrodas uz ZR no Atradnes teritorijas, un P72 *Ilūkste – Bebrene – Birži* (turpmāk – Autoceļš P72), kas pieguļ Atradnei A robežai.
8. Atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk - DAP) uzturētās dabas datu pārvaldības (turpmāk - DDPS) sistēmā “*Ozols*”⁵ esošajai informācijai Darbības vietā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mikroliegumi vai īpaši aizsargājami koki, kā arī tā neatrodas Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (Natura 2000). Vienlaikus ~2,5 km uz ZR un ~2,7 km uz ZA no Darbības vietas identificēti 2 mikroliegumi, kas izveidoti īpaši aizsargājamu putnu sugu aizsardzībai, attālumā no ~500 – 600 m uz ZR no Darbības vietas identificēti divi dižkoki – parastais ozols *Qercus robur* (ID 13034) un parastā liepa *Tilia cordata* (ID 12949), bet ~1,6 km uz DA no Darbības vietas identificēti vairāki īpaši aizsargājami biotopu laukumi, kas veido purvam raksturīgu biotopu kompleksu. Savukārt Darbības vietai tuvākā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorija (Natura 2000) – dabas liegums “*Slapjo salu purvs*” (kods LV0506200), atrodas ~2,4 km uz DR. Vienlaikus Birojs norāda, ka DDPS sistēmā “*Ozols*” reģistrēta lietotāja statusā redzama informācija, ka gan Darbības vietā, gan tās tiešā tuvumā, pie tās A robežas konstatētas vairākas īpaši aizsargājamu putnu sugu atradnes.
9. Atbilstoši Teritorijas plānojumam⁶ Darbības vieta atrodas “*Rūpnieciskās apbūves teritorija*” (R2). Rūpnieciskās apbūves teritorija noteikta, lai nodrošinātu vieglās un smagās rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru. Rūpnieciskās apbūves teritorija ar apzīmējumu R2 ir esošie derīgo izrakteņu karjeri.
10. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) notika no 2021. gada 30. septembra līdz 2021. gada 31. oktobrim. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts Jēkabpils novada pašvaldības

⁵ Publiski pieejama šeit - <https://ozols.gov.lv/pub>, skatīta 21.03.2022.

⁶ Salas novada teritorijas plānojums (2.1. redakcija) (Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam no 2021. gada 1. jūlija Salas novads iekļauts Jēkabpils novada administratīvajā teritorijā), publiski pieejama šeit - https://geolativija.lv/geo/tapis#document_14653, skatīta 21.03.2022.

informatīvā izdevuma “*Jēkabpils Novada Vēstis*” 2021. gada septembra izdevumā Nr. 3(3) un ievietots tīmekļvietnēs www.jekabpils.lv, www.jekabpilsdolomits.lv un www.vpvb.gov.lv. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību klātienē varēja iepazīties Ierosinātājas birojā (“*Dzīles*”, Salas pagasts, Jēkabpils novads, LV-5230) darba dienās darba laikā. Atbilstoši 2022. gada 11. februārī iesniegtajai informācijai par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienēs formā saskaņā ar likuma “*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums*” 20. pantu. Sabiedriskās apspriešanas materiāli bija pieejami Ierosinātājas tīmekļvietnē www.jekabpilsdolomits.lv. Sākotnējās apspriešanas laikā no 2021. gada 11. līdz 15. oktobrim tīmekļvietnē www.jekabpilsdolomits.lv bija pieejama prezentācija par Paredzēto darbību. Sev interesējošos jautājumus bija iespējams uzdot, kā arī saņemt atbildes, sūtot tos uz e-pasta adresi – j.dolomits@inbox.lv. Saskaņā ar 2022. gada 14. janvārī iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem, Sākotnējās apspriešanas laikā uz norādīto e-pasta adresi netika saņemts neviens jautājums vai priekšlikums par Paredzēto darbību. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienēs formā (attālināti) platformā Zoom notika 2021. gada 11. oktobrī plkst. 12.00. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnes www.jekabpilsdolomits.lv sadaļā “*Jaunumi*” publicēto saiti. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolu tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksmē piedalījās 5 dalībnieki, tostarp Ierosinātājas pārstāvji. Sanāksmē tās dalībnieki tika iepazīstināti ar Sākotnējās apspriešanas sanāksmes darba kārtību un prezentāciju par Paredzēto darbību. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošos jautājumus. No sabiedrības tika saņemts jautājums par turpmāko IVN sabiedrisko apspriešanu un tās norises ilgumu. Savukārt saskaņā ar 2022. gada 11. februārī iesniegto informāciju ierosinātājas tīmekļvietnē ievietotajam Paziņojums par Sākotnējo apspriešanu laika posmā no 2021. gada 30. septembrim līdz 31. oktobrim reģistrēti 153 skatījumi, bet Ierosinātājas mājaslapai kopumā minētajā periodā reģistrēti 406 skatījumi.

11. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā netika saņemti viedokļi par Paredzēto darbību.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādas vispārējās prasības:
 - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu, Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summāro ietekmju ar citām darbībām zonu, jo īpaši ņemot vērā dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas (un ēkas). Izpētes teritorija aptver arī teritoriju līdz plānotajai atsūknētā ūdens ievades vietai dabīgās ūdenstecēs (ja attiecināms) un arī teritoriju transportēšanas maršrutā, kas ir vismaz līdz Darbības vietai tuvākajiem reģionālas nozīmes autoceļiem - Autoceļam P75 un Autoceļam P72, ko plānots izmantot Paredzētās darbības nodrošināšanai, kā arī reprezentatīvus posmu pa pievedceļu / -iem un Autoceļam P75 un Autoceļam P72, kur

transportēšana paredzēta gar teritorijām ar dzīvojamo apbūvi. Maršrutu alternatīvu vērtējumā (ja tiek vērtētas) jāņem vērā dzīvojamo apbūvju teritoriju izvietojums, nekustamo īpašumu piederība un citi faktori, kas var ietekmēt transportēšanas maršruta izvēli un izvietojumu.

- 3.2. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski nepieciešams attēlot esošās derīgo izrakteņu teritorijas, tostarp Paredzētās darbības teritoriju, kurā derīgo izrakteņu ieguve uzsākta, vēsturiskās ieguves teritorijas, plānoto derīgo izrakteņu ieguves teritoriju un teritorijas, kuras plānotas izmantot ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistītu darbību veikšanai (infrastruktūru, inženierkomunikācijas u.c. objektus), teritorijas, kurās netiks veikta derīgo izrakteņu ieguve dažādu aprobežojumu (piemēram, aizsargjoslu) dēļ, galvenos ūdens atsūkņēšanas sistēmas elementus un materiāla mazgāšanā izmantojamā ūdens sistēmas elementus, tostarp būves ūdens nostādināšanai, nostādinātā ūdens promteku, izplūdes vietas saņemtajās ūdenstecēs, izvešanas ceļus, papildu nepieciešamos pagaidu un pastāvīgos objektus u.c. nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
- 3.3. Ņemot vērā, ka Paredzētās darbības teritorijas tuvumā (~2,4 km uz DA no Darbības vietas) atrodas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorija (Natura 2000) – dabas liegums “*Slapjo salu purvs*”, un ~1,6 km uz DA no Darbības vietas identificēti vairāki īpaši aizsargājami biotopu laukumi, kas veido purvam raksturīgu biotopu kompleksu, kas ir jutīgi pret mitruma izmaiņām, kā arī Atradnē jau tiek veikta derīgo izrakteņu ieguve kā rezultātā Atradnes teritorijā izveidojušās vairākas ūdenstilpes, kas summāri ar Paredzēto darbību, ja tiek plānota pazemes ūdens atsūkņēšana, iespējams var radīt ietekmi uz Natura 2000 teritoriju. Ja tiek konstatēta ietekme uz Natura 2000 teritoriju, ietekme vērtējama saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹ pantu. Minētais pants nosaka, ka ietekmes uz Natura 2000 teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic IVN, tad Ziņojums par ietekmi uz Natura 2000 teritoriju iekļaujams IVN Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz Natura 2000 teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 “*Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).
- 3.4. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.5. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Sugu un biotopu novērtējumu veic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificēts nozares (sugu un biotopu) eksperts. Ziņojumam pievieno ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzēto darbību ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos pievieno Ziņojumam.
- 3.6. Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam jābūt noformētam atbilstoši likumam “*Elektronisko dokumentu likums*” un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.7. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno

raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.

- 3.8. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ziņojuma izstrādāšanas laikā Ierosinātajai jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi (turpmāk - DAP), Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ziņojums jāiesniedz Valsts vides dienesta Latgales reģionālajā vides pārvaldē un Jēkabpils novada domē. Ja IVN veikšanas laikā tiek konstatēta būtiska Paredzētās darbības ietekme uz apkārtējās teritorijas dabas vērtībām, tostarp Natura 2000 teritoriju – dabas liegumu “*Slapjo salu purvs*”, Ziņojums jāiesniedz arī DAP rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī pamatinformāciju par Atradni, tostarp informāciju par ieguvei sagatavoto platību, ieguves platību un iegūtā materiāla apjomu par Paredzētās darbības teritoriju, kurā derīgo izrakteņu ieguve uzsākta, neveicot nepieciešamo IVN.
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver alternatīvas, tostarp izsver arī derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes alternatīvas un iespējamās transportēšanas maršrutu alternatīvas, kas rada mazāku ietekmi dzīvojamās teritorijās. Definējot alternatīvas, Birojs vērš uzmanību, ka no Sākotnējās apspriešanas materiāliem izriet, ka IVN ietvaros plānots vērtēt vairākas ieguves tehnoloģiju alternatīvas, kas, atkarībā no paņēmiena, paredz ieguves darbus veikt ar vai bez gruntsūdens līmeņa pazemināšanas (detālāk aprakstīts šīs programmas I daļas 5. punktā). Vienlaikus no pieejamās informācijas secināms, ka Paredzētās darbības teritorijā uzsāktās ieguves rezultātā, kas uzsākta neveicot nepieciešamo IVN, minētajā teritorijā jau izveidojusies ūdenstilpe, tādejādi secināms, ka vēl pirms Paredzētās darbības akcepta saņemšanas, kas būtu priekšnoteikums atzīt vai neatzīt kādu no Ziņojumā aplūkotajām ieguves paņēmieni alternatīvām par pieļaujamu, šāda darbība (visticamāk ar kādu no Sabiedriskajā apspriešanā piedāvātajiem ieguves alternatīvu veidiem) jau tiek īstenotas bez atļaujas un īstenošanas nosacījumu noskaidrošanas. Tādejādi Birojs vērš uzmanību, ka, izstrādājot IVN Ziņojumu, rūpīgi jāpārdomā IVN ietvaros definētās alternatīvas un jānovērtē to sagaidāmās ietekmes uz vidi.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un to fizisko pazīmju apraksts, kā arī nosacījumi zemes izmantošanai), ievērojami arī šādi nosacījumi:
 - 1.4.1. Raksturo visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka šis raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildu nepieciešamo objektu būvniecību (arī ūdens atsūkšanās, nostādīnāšana, novadīšana) un esošo būvju, ja

attiecināms, gan arī derīgā materiāla ieguvu un apstrādi, gan plānotos teritorijas sakopšanas pasākumus, gan teritorijas rekultivāciju. Minētajā aspektā atsevišķi sniedz raksturojumu par Paredzētās darbības teritoriju, kurā derīgo izrakteņu ieguve uzsākta, neveicot nepieciešamo IVN.

- 1.4.2. Norādīt maksimālās iespējamās ieguves platības, ņemot vērā iespējamās ieguves ierobežojumus (tostarp aizsargjoslas), un attēlot vietas, kur derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta, arī kartogrāfiski. Jānorāda arī Paredzētās darbības teritoriju, kurā derīgo izrakteņu ieguve un ar to saistītie darbi uzsākta, neveicot nepieciešamo IVN.
- 1.4.3. Aprēķināt un norādīt kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (arī apauguma noņemšana, ja attiecināms). Sniegt informāciju par iespējamu celmu un augsnes virskārtas, nepieciešamības gadījumā, arī grunts/derīgo izrakteņu segkārtas, apjomu un izvietojumu vai izmantošanu. Minētajā aspektā atsevišķi sniedz informāciju par Paredzētās darbības teritoriju, kurā derīgo izrakteņu ieguve uzsākta, neveicot nepieciešamo IVN.
- 1.4.4. Raksturot ieguves procesus – darbu secību, dažādu ieguves ciklu ilgumu, plānotos derīgo izrakteņa ieguves veidus un apjomus, izstrādes dziļumu, ieguves un ar to saistīto darbību laika grafiku, ņemot vērā infrastruktūras objektu izvietojumu, kā arī iespējamo atšķirīgo darbu organizāciju šajās teritorijās vai to tuvumā. Minētajā aspektā atsevišķi sniedz informāciju par derīgo izrakteņa ieguves veidu un apjomus, izstrādes dziļumu u. tml., saistībā ar darbiem, kas jau uzsākti Paredzētās darbības teritorijā, kurā derīgo izrakteņu ieguve uzsākta, neveicot nepieciešamo IVN.
- 1.4.5. Aprakstīt plānoto derīgo izrakteņu ieguves tehnoloģiju (paņēmienu), tostarp dolomīta irdināšanas metodes, apstrādi (drupināšanu, šķirošanu, skalošanu) un ūdens novadīšanu, kā arī salīdzināt to ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Norādīt izmantojamās tehnikas vienības un to skaitu.
- 1.4.6. Aprakstīt un ar aprēķiniem pamatot karjera ūdens atsūkņēšanas, nostādināšanas un novadīšanas sistēmu, atsūkņētā ūdens daudzumu, sastāvu, nepieciešamo nostādināšanas dziļu platību, papildu nepieciešamās būves vai iekārtas novadāmā ūdens kvalitātes nodrošināšanai, iespējamo ūdens novadīšanas vietu. Minētajā aspektā atsevišķi sniedz informāciju par Paredzētās darbības teritorijā, kurā derīgo izrakteņu ieguve uzsākta, neveicot nepieciešamo IVN, izveidojušos ūdenstilpi, tās platību, dziļumu u.c. parametriem, tostarp atsūkņējamā un novadāmā ūdens daudzumu, sastāvu, kvalitāti, ūdens novadīšanas vietu, saistību ar Atradnē jau esošām citām ūdenstilpēm u.tml.
- 1.4.7. Īpašu uzmanību pievērš arī iespējamai esošu meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei un papildu veicamajiem darbiem ūdensnotekās vai meliorācijas sistēmās kontekstā ar plānoto darbību un nosacījumiem tās veikšanai (arī ārpus Darbības vietas), ņemot vērā atsūkņējamā ūdens novadīšanas režīmu. Minētajā aspektā atsevišķi sniedz informāciju par jau veiktajiem meliorācijas sistēmas pārkārtošanas vai pārbūves darbiem (ja attiecināms) Paredzētās darbības teritorijā, kurā derīgo izrakteņu ieguve uzsākta, neveicot nepieciešamo IVN.
- 1.4.8. Novērtēt inženierkomunikāciju pieejamību, sniegt informāciju par nepieciešamajiem būvniecības, tostarp pārbūves vai atjaunošanas darbiem.
- 1.4.9. Īpašu uzmanību nepieciešams pievērst piebraukšanas iespējām derīgo izrakteņu ieguves teritorijām un plānotajiem transportēšanas maršrutiem, nepieciešamajiem būvniecības darbiem (piemēram, ceļa seguma atjaunošana vai maiņa, nestspējas stiprināšana) un iespējamiem transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumiem uz

koplietošanas ceļiem. Norāda kopējo plānoto satiksmes intensitāti uz transportēšanas ceļiem, kā arī satiksmes intensitāti no Atradnes teritorijā esošās derīgo izrakteņu ieguves.

- 1.4.10. Novērtēt piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Sniegt konkrētus priekšlikumus plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam.
- 1.5. Papildus Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktā jau noteiktajam Birojs noteic, ka īpaša uzmanība pievēršama jautājumiem saistībā ar derīgo izrakteņu ieguvi un produkcijas ražošanu. Sniedzot informāciju par nepieciešamajiem dabas resursiem un materiāliem atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam, skaidrojams arī, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli vai dabas resursi tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots (piemēram, ūdens ieguves avots), kā arī sniedzams nepieciešamo energoresursu raksturojums.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpašu uzmanību pievērš emisijām ūdenī, gaisā, trokšņa emisijām, smakām un vibrācijai (saistībā ar plānotajiem dolomīta irdināšanas paņēmieniem). Skaidrojams, kādos procesos un kādas potenciālās iekārtas attiecīgos blakusproduktus un emisijas rada. Prognozējamo blakusproduktu un emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Lai noteiktu derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes iekārtu un procesu radīto piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi⁷ noteiktos paņēmienus (monitorings, inventarizācija vai aprēķins, izmantojot emisiju faktorus). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai. Attiecībā uz notekūdeņiem (ietver atsūknējamās un novadāmas ūdeņus) norādāmi to rašanās avoti, veidi un daudzums, piesārņojošās vielas notekūdeņos, savākšana, nepieciešamā nostādināšana/atīrīšana, novadīšana un kvalitātes kontrole. Minētajā aspektā atsevišķi sniedz informāciju par jau veiktajiem darbiem un ar to saistītajām ietekmēm Paredzētās darbības teritorijā, kurā derīgo izrakteņu ieguve uzsāka, neveicot nepieciešamo IVN.
- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.
- 1.8. Lai nodrošinātu informācijas salīdzināmību, siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) novērtējumos nepieciešams izmantot vienotu SEG emisiju aprēķina metodiku, tostarp metodiku, kas piemērojama, sagatavojot sektora emisiju prognozes Nacionālajam inventarizācijas ziņojumam⁸. Tādēļ Paredzētās darbības SEG aprēķinam, kas veicams saskaņā ar Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. punktu, attiecināmajiem ar Paredzēto darbību saistītajiem procesiem izmantojama metodika, kas noteikta Ministru kabineta 2018. gada 23. janvāra noteikumos Nr. 42 “*Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika*”, kā arī metodika, kas noteikta Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) vadlīnijās (ja attiecināms).

⁷Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma noteikšanai šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 “*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 182).

⁸Pieejams: <https://www.meteo.lv/lapas/sagatavotie-un-iesniegtie-zinojumi?&id=1153&nid=393>, skatīta 21.03.2022.

- 1.9. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties arī Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Ziņojums papildināms arī ar vērtējumu, kā esošais vides stāvoklis, šajā gadījumā domājot to vides stāvokli kāds Paredzētās darbības teritorijā bija pirms ieguves darbu, par kuriem bija nepieciešams veikt IVN, uzsākšanas, varētu būt attīstījies Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā. Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojums aptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam – kā un vai Paredzētā darbība tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, derīgo izrakteņu ieguvī, Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem. Minētajā aspektā atsevišķi izdarāms arī vērtējums par darbiem un to radīto ietekmi, kas Paredzētās darbības teritorijā, kurā derīgo izrakteņu ieguve uzsākta, neveicot nepieciešamo IVN, jau uzsākti.
- 2.3. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicams saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, pievēršama šādiem jautājumiem, ņemot vērā arī jau esošo derīgo izrakteņu ieguvī vai citas akceptētās darbības Paredzētās darbības ietekmes zonā:
- 2.3.1. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
- 2.3.2. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemtajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), teritoriju applūšanas iespējamība.
- 2.3.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi.
- 2.3.4. Darbības vietas un transportēšanas maršruta tuvumā dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas, attālumi līdz tām.
- 2.3.5. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.

- 2.3.6. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējamās, analīzi. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos, esošā gaisa kvalitāte un trokšņa līmenis Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.
- 2.3.7. Dabas apstākļu un dabas vērtību raksturojums Darbības vietā un tuvākajā apkārtnē, ietverot vērtējumu par mežiem klātu teritoriju, nozīmīgām dabas vērtībām, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, pārmaiņu skartās platības, ja attiecināms. Informācija par tuvākajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (gan nacionālajām, gan Eiropas Savienības īpaši aizsargājamām (Natura 2000) teritorijām) un mikroliegumiem, to izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Ja attiecināms, ietekmes uz Natura 2000 teritorijas – dabas lieguma “*Slapjo salu purvs*” novērtējums veicams atbilstoši Noteikumu Nr. 300 9. punkta ar apakšpunktiem prasībām, novērtējot arī teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu Natura 2000 teritorijā, faktorus, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi tos ietekmē u.c.
- 2.3.8. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, informācija par kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem, tūrisma un rekreācijas objektiem, ja tādi ir iespējamās ietekmes zonā.
- 2.3.9. Informācija par citām tuvākajām derīgo izrakteņu ieguves vietām, rūpnieciska rakstura darbībām vai piesārņotām vietām, kas rada līdzīgas ietekmes; novērtējums, vai un kā ietekmes varētu summēties.
- 2.4. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniegt arī šādas ziņas:
 - 2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums.
 - 2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
 - 2.4.3. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums (ietverot derīgo izrakteņu ieguves platības sagatavošanai, derīgo izrakteņu ieguvei un apstrādei, produkcijas ražošanai un izstrādāto lauku rekultivācijai nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu).
 - 2.4.4. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamās atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros, pārrobežu u.c. ietekmes aspektus.
- 3.2. Papildus Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam Birojs ietekmju novērtējumam izvirza šādas prasības:
 - 3.2.1. Ietekmju novērtējumā īpašu uzmanību jāpievērš savstarpējām un summārām (kopējām) ietekmēm ar Atradnes teritorijā jau esošo derīgo izrakteņu ieguvi, kā arī derīgo izrakteņu ieguvi citās derīgo izrakteņu ieguves vietās Darbības vietas apkārtnē, tostarp vietās kur derīgo izrakteņu ieguve šobrīd netiek veikta, bet ir akceptēta (ja attiecināms). Šādā novērtējumā ņemt vērā, ka vairākos aspektos (piemēram, ietekmes uz hidroloģiskajiem, hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, ainavu) ietekmes var summēties arī tad, ja ieguve

konkrētajā vietā ir pārtraukta vai tiek veikta neregulāri. Novērtējams, kuros no ietekmju aspektiem ietekmes summēsies, un kuros nē, to atbilstīgi pamatojot, kā arī veikt summāro ietekmju novērtējumu. Īpaša uzmanība veltāma ūdens atsūkņēšanas un dolomīta slāņa irdināšanas darbu, kā arī derīgo izrakteņu transportēšanas, ja attiecināms, summārajām ietekmēm. Kur atbilstoši – izsverami risinājumi ietekmju mazināšanai vai darbības ierobežošanai, ja tādi nepieciešami.

3.2.2. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi, ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, nosusināšanas / atsūkņētā ūdens novadīšanas sistēmas un skalošanā izmantojamā ūdens sistēmas izveide un (ja nepieciešams) augsnes virskārtas un neizmantojamās grunts un derīgā materiāla segkārtas novietošana, kā arī ietekmes, ko rada papildu nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu, nosēddīķu u. tml.) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem.

3.2.3. Sagatavojot Paredzētās darbības izraisītu hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi, ņemt vērā iespējamās pazemes ūdens un / vai virsūdens (palu, lietus) ūdens atsūkņēšanas un novadīšanas darbus. Novērtējumā ņemt vērā teritorijas hidroģeoloģisko apstākļu īpatnības, derīgo izrakteņu ieguves ilgumu un plānoto intensitāti, kā arī savstarpējās un summārās ietekmes ar jau esošo derīgo izrakteņu ieguvī gan Atradnes teritorijā, gan citās ieguves teritorijās, ja attiecināms. Novērtēt arī hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamo ietekmi uz pazemes ūdeņiem, pieņemošajām ūdenstecēm, pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akām) un to kvalitāti. Veikt iespējamo ietekmes novērtējumu uz karjera ūdeņus pieņemošo ūdensteci, ņemot vērā arī tās savienojumu ar dabiskām ūdenstecēm (ja attiecināms), un Darbības vietas un tai piegulošās teritorijās esošo meliorāciju sistēmu, nepieciešamā rīcība problēmsituāciju gadījumā, tajā skaitā:

3.2.3.1. Novērtēt Paredzētās darbības iespējamo ietekmes zonu (depresijas piltuvi) atkarībā no ūdens līmeņa pazeminājuma karjerā, veicot aprēķinus un modelēšanu, un iezīmēt to situācijas plānā. Jānovērtē Paredzētās darbības iespējamo ietekmes zonu (arī depresijas piltuves veidošanās ilgumu), ņemot vērā maksimālos izstrādes apjomus/ieguves intensitāti, tiem atbilstoši veicot aprēķinus un, ja atbilstoši, modelēšanu, pie nepieciešamības ietverot modelēšanas aprēķinos iegūto informāciju par iespējamo ūdens līmeņu pazemināšanos ietekmētajos ūdens horizontos saistībā ar iespējamo depresijas piltuves veidošanos Paredzētās darbības vietai piegulošajā teritorijā un apkārtnē, arī aizsargājamo dabas vērtību saglabāšanas kontekstā, t.sk. attiecībā uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) - dabas liegumu "*Slapjo salu purvs*". Šajā aspektā jādefinē un jāvērtē, tostarp veicot modelēšanu, tādas situācijas, kas raksturo pazemes ūdens līmeņa pamatstāvokli jeb "*nulles*" punktu pirms Atradnes teritorijā uzsākta derīgo izrakteņu ieguve; esošo situāciju – pazemes ūdens līmeni pirms Paredzētās darbības uzsākšanas, tostarp pirms Paredzētās darbības teritorijā uzsākta derīgo izrakteņu ieguve, neveicot nepieciešamo IVN; faktiskā situāciju – esošais pazemes ūdens līmenis, ņemot vērā Paredzētās darbības teritorijā uzsākto derīgo izrakteņu ieguvī, neveicot nepieciešamo IVN; plānoto situāciju – prognozējamais pazemes ūdens līmenis, veicot derīgo izrakteņu ieguvī, kā rezultātā pakāpeniski veidosies ūdenstilpe, visā plānotajā ieguves platībā.

- 3.2.3.2. Novērtēt hidroloģisko apstākļu izmaiņu iespējamo ietekmi uz pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akas) un to kvalitāti karjera izstrādes gaitā un pēc tā rekultivācijas, ietverot modelēšanas aprēķinos iegūto informāciju par iespējamo ūdens līmeņu pazemināšanos visos ietekmētajos ūdens horizontos saistībā ar iespējamo depresijas piltuves veidošanos Paredzētās darbības vietai piegulošajā teritorijā un apkārtnē, ņemot vērā arī Paredzētās darbības teritorijā uzsāktā derīgo izrakteņu ieguvu, neveicot nepieciešamo IVN, un esošo derīgo izrakteņu ieguvu; informāciju atspoguļot arī kartogrāfiskajā materiālā.
- 3.2.3.3. Novērtēt iespējamās karjera ūdeņus pieņemošās ūdensteces hidroloģiskā režīma izmaiņas, arī ūdens līmeņa svārstības un ūdens bilances izmaiņas; karjera ūdeņus pieņemošo ūdensteces vidējo un maksimālo caurplūdumu, kā arī ūdens līmeņu režīmu izmaiņu. Veikt ietekmes novērtējumu uz karjera ūdeņus pieņemošām ūdenstecēm, tai skaitā arī ārpus Darbības vietas, iespējamām izmaiņām to ūdens kvalitātē, ihtiofaunā un ūdens ekosistēmā kopumā Paredzētās darbības kontekstā, nosakot un novērtējot Paredzētās darbības ietekmes zonu un ietekmes būtiskumu.
- 3.2.4. Tā kā ietekme uz gaisa kvalitāti no iegūtā materiāla un saražotās produkcijas transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu izpildāma, atbilstoši Noteikumos Nr. 182 noteiktajam. Lai novērtētu emisijas limitu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, izmantot piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un ievērot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteikto, ka novērtējums (cik atbilstoši) izdarāms, ņemot vērā normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (Noteikumi Nr. 182). Novērtējumam jāaptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības ietekmes no ieguves vietas sagatavošanas, derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes, produkcijas ražošanas, materiālu un produkcijas uzglabāšanas krautnēs, iegūto materiālu un saražotās produkcijas transportēšanas, gan informāciju par Atradnes teritorijā esošo darbību, kā arī citām nozīmīgām esošām vai akceptētām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā.
- 3.2.5. Tā kā trokšņa ietekme, jo īpaši no dolomīta ieguves (sevišķi kontekstā ar plānoto dolomīta irdināšanu), iegūtā materiāla apstrādes un transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*" noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, jāizmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogramma un novērtējumam jāaptver gan ietekmes no ieguves vietas sagatavošanas, derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes, gan produkcijas ražošanas, gan transportēšanas, gan informāciju par citām nozīmīgām esošām, tostarp esošo darbību Atradnes teritorijā, vai akceptētām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā.
- 3.2.6. Ietekmes uz klimatu novērtējumu (SEG emisijas veidu un apjomu novērtējumu), tai skaitā no asfaltbetona ražošanas un citiem ar Paredzēto darbību saistītajiem procesiem, novērtē atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteiktajam. Iegūtos aprēķinu rezultātus pārreķina un Ziņojumā

atspoguļo arī CO₂ ekvivalentos (tonnas CO₂ ekv. gadā)⁹. Rezultātus procentuāli novērtē pret sektoru emisijām Nacionālajā inventarizācijas ziņojumā.

- 3.2.7. Vērtējot transportēšanas ietekmes, jāņem vērā šajā programmā noteiktā prasība, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija transportēšanas maršrutā nosakāma vismaz līdz Darbības vietai tuvākajiem reģionālas nozīmes autoceļiem - Autoceļam P75 un Autoceļam P72, ko plānots izmantot Paredzētās darbības nodrošināšanā, kā arī reprezentatīvā posmā pa pievedceļu / -iem, Autoceļu P75 un Autoceļu P72, kur transportēšana paredzēta gar teritorijām ar dzīvojamo apbūvi.
- 3.2.8. Plānoto dolomīta slāņa irdināšanas darbu, tostarp spridzināšanas darbu, ja attiecināms, izraisītās vibrācijas iespējamās ietekmes novērtējums uz apkārtējām ēkām un infrastruktūras objektiem. Dolomīta slāņa irdināšanas un ieguves darbu ietekmju, tajā skaitā drošības novērtējums un nozīmīgums, tostarp kontekstā ar Atradnes teritorijā jau esošo darbību.
- 3.2.9. Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza. Atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteiktajam novērtē Paredzētās darbības ietekmi uz klimatu un neaizsargātību pret klimata pārmaiņām arī kontekstā ar piegulošo teritoriju plānoto izmantošanu.
- 3.2.10. Ņemot vērā Darbības vietas attālumu līdz Natura 2000 teritorijai - dabas liegumam “*Slapjo salu purvs*”, un DDPS “*Ozols*” reģistrētajiem tuvākajiem īpaši aizsargājamu biotopu laukumiem, kas veido purviem raksturīgus biotopus, kas ir jutīgi pret mitruma izmaiņām, īpaša uzmanība pievēršama Paredzētās darbības, ko tā atsevišķi un summāri ar Atradnē esošo ieguvi, tostarp ieguvi, kas Paredzētās darbības teritorijā uzsākta, neveicot nepieciešamo IVN, un citam darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā (ja attiecināms), ietekmes novērtējumam uz iespējamām teritorijas mitruma režīma, hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām. Proti, minētajā aspektā konstatējot ietekmi uz Natura 2000 teritorijai - dabas liegumam “*Slapjo salu purvs*”, Paredzētās darbības ietekme novērtējama atbilstoši Novērtējuma likuma 4.¹ panta otrajā un trešajā daļā noteiktajam un Noteikumu Nr. 300 paredzētajai kārtībai un prasībām. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē (teritorijas sagatavošanas ieguvei un derīgo izrakteņu ieguves fāzē), tostarp traucējumi, mitruma režīma izmaiņas u.c. Novērtē ietekmi uz Natura 2000 teritoriju ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, to izveidošanas un aizsardzības mērķiem, izvērtē kompensējošo pasākumu nepieciešamību.
- 3.2.11. Papildu ietekmes vērtējumam uz Natura 2000 teritoriju, veic ietekmes uz dabas vērtībām (arī mežiem, dižkokiem), bioloģisko daudzveidību novērtējumu, īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, tostarp putnus, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, to aizsardzībai veidotos mikroliegumus. Vērtē apstākļus, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē.
- 3.2.12. Ietekmes novērtējumu uz Natura 2000 teritoriju un bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības.
- 3.3. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildu prasības šo punktu izpildei neizvirza.

⁹ Informācija pārrēķinam CO₂ ekvivalentos publiski pieejama vairākos literatūras avotos, piemēram: https://www.ipcc.ch/publications_and_data/ar4/wg1/en/ch2s2-10-2.html (skatīta 18.01.2022.).

- 3.4. Paredzētās darbības ietekme jānovērtē atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam.
- 3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem) Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.
- 3.6. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī Sākotnējās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi.
- 4.2. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes laikā, gan risinājumus produkcijas ražošanas procesā, gan risinājumus ietekmes mazināšanai vietās, kur veikta derīgo izrakteņu ieguve (rekultivācija). Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība, sevišķi kontekstā ar plānoto derīgo izrakteņu ieguvī zem gruntsūdens līmeņa un atsūkņēto ūdeņu novadīšanu (ja attiecināms), kā arī ņemot vērā Atradnes teritorijā jau esošās darbības ar līdzīgu ietekmi, un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām (attēlojams kartogrāfiskajā materiālā), parametriem, ilgumam un regularitātei. Ja IVN gaitā, tiek konstatēta Paredzētās darbības negatīvā ietekme uz Darbības vietas apkārtnē esošo dabas liegumu “Slapjo salu purvs”, par nepieciešamajiem monitoringa pasākumiem un nosacījumiem jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no ietekmes uz vidi novērtējuma pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētās darbības, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājām jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā. Ja attiecīgajā periodā vēl attiecināms, organizējot un veicot Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu, ņem vērā arī ar infekcijas Covid-19 izplatības pārvaldību saistītos ierobežojumus un nosacījumus, kas noteikti ārējos normatīvajos aktos.
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, ierobežotas pieejamības informācija par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*